

S. M. v. d. Galiën

EEN GEWIEKST KLAUTERAAR

Wanneer je een wandeling maakt door de bossen, heb je natuurlijk ogen en oren open. Dan zie je wat en hoor je wat. Geloof me, dat er heel wat te kijken en te beluisteren valt. Het is niet goed om door de bossen en velden te jagen als wilden, want je holt al het mooie voorbij en brengt er meer onrust dan dat je zelf geniet.

Sta je ergens rustig te luisteren, dan gebeurt het niet zelden, dat je vlakbij een zacht geritsel hoort. Je draait je hoofd naar het geluid en probeert uit te vinden waar het vandaan komt en wie of wat het veroorzaakt.

Duizend om drie, dat je niet direct iets ziet. O ja, het moet ergens van een boomstam komen, enkele meters hoog. Hoor, daar heb je het geritsel weer, gevolgd door een zacht gepiep: „ziet, ziet.”

„Ziet? Ziet?” Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan, als de kleine klauteraar zich maar steeds aan de achterzijde van de boomstam ophoudt. Daar!

Zag je daar niet wat bewegen, heel even maar?

Een priemsnaveltje komt van achter de boomstam te voorschijn, gevolgd door een blauwgrijs kopje met een glimmend zwarte streep, die aan weerskanten van snavel tot nek loopt. Midden in die streep glinstert het scherpe kraalooog. Onder de streep zijn wangen en keel wit. Deze kleur gaat geleidelijk over in het bruinrood van borst en onderkant. De hele bovenzijde is blauwgrijs als het kopje.

Behoedzaam glijdt het vogeltje te voorschijn, tilt telkens even het kopje op, gluurt scherp om zich heen, ook naar die bewegingloze mens-paal en zet dan zijn speurtocht voort. Daar heb je het jolige piepertje, de bloomklever. Zie je dat?

Daar staat ie me overdwars tegen de stam. Hoe is het mogelijk, dat hij er niet aftuimelt. Oei, daar loopt ie zelfs met de kop benedenwaarts gericht omlaag. Bang, dat hij het evenwicht zal verliezen en vallen? Maak je maar niet bezorgd hoor. De scherpe nagels van de lange tenen, drie naar voren en één naar achteren, haken in de ruwe bast en bieden houvast genoeg. Het mooie kopje draait naar alle kanten, pienter gluren de kraalooogjes in het rond. Wie doet hem dat na?

Aha! In een reet van de schors zit een vlinderpop weggekropen. Het scherpe snaveltje hakt en trekt het lekkere hapje te voorschijnt en scheurt de dikke huid open. Daar kruipt een rups. Hap, zeit-ie.

De bonte klauteraar wipt naar een dode tak. In het halfvergane hout knaagt een keverlarve. De priemsnavel hakt splinters van het hout, die zig-zaggend naar de grond dwarrelen. De kop van de larve wordt zichtbaar en wil zich snel terugtrekken als het plotseling zo licht om haar heen wordt. Het is echter al te laat. Weer een houtvernieler minder. De boomklever houdt opruiming. Niets ontgaat de speurende oogjes.

Overal vindt de klever zijn tafel gedekt, in zomer en herfst overvloedig, in winter en lente iets minder, maar ook dan nog voldoende. De spleten en gaten in de schors van de boomstam herbergen duizenden insecten met hun eieren en poppen. Wat de scherpe

ogen ontdekken haalt de priemsnavel wel te voorschijn. Uit het mos op de bodem haalt ie lekkere hapjes en als er geen sneeuw ligt, zijn overal wel noten te vinden. De klever kan te gast aan een gevarieerd menu. Een gewiekste klauteraar is de boomklever. Hij kruipt zelfs onderstboven langs de dikke tak. Dat doen de mensen hem nog niet na.

Voortdurend is hij in beweging. Telkens en overal in het bos kun je het zacht geritsel horen en het welluidende ziet-ziet, een leuke, pientere verschijning in het bos en gelukkig niet zeldzaam.

Hij is een van de mooiste bosvogels en je zult er schik van hebben als je zijn leven nagaat, dat zich voor 99 procent afspeelt langs de boomstammen. Beuke- en hazelnoten lust ie ook. Dacht je soms, dat hij die laatste met zijn dunne snavel niet de baas zou kunnen? Vast wel. Hij klemt de noot ergens in een spleet van een stam en hakt net zo lang tot de smakelijke kern bloot komt te liggen. Deze wordt dan bij stukjes en beetjes opgepeuzeld.

De boomklever, zijn naam begrijp je natuurlijk wel, nestelt in boomholten. Is de opening te groot, zodat een rover als b.v. de eekhoorn — rasechte eier- en vogeljongdief — binnen kan komen, dan wordt deze met klei of leem nauwer gemaakt. Op een onderlaag van fijne houtsnippers en daarop weer fijne blaadjes, kan het achtal, soms iets minder, (tot 4) witte eitjes met de roodbruine stippels en vlekjes worden uitbroeid. Wanneer de opening te klein is, wordt deze wijder gehakt.

Soms rent de kleine, bonte klauterkunstenaar met rapsnelle bewegingen bij een boom en schettert hij zijn daverende fluittonen het bos over. Fluiten kan hij als de beste. Het heeft veel weg van het fluiten van jongens. Daar heb je ook ware virtuozen onder.

De leutige roeptonen „ziet-ziet” en „wats-wats-wats”, levendig en druk, blijven klinken, zomer en winter door. 's Winters zie je de boomklevers soms bij de voederplanken in de tuin komen. Ze zijn dol op zonnebloempitten.